

**Ұлытау облысы білім басқармасының Жаңаарқа ауданы білім бөлімінің  
«Қарлығаш» бөбекжайы коммуналдық мемлекеттің қазыналық  
кәсіпорны**

**Мектепке дейінгі ұйымдағы психологиялық-  
педагогикалық сүйемелдеу құжаттары**

**2022-2023о/ж**



## 2022-2023 оқу жылына арналған ЖЕКЕ ТҮЗЕТУ-ДАМЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Баланың аты-жөні: Жанатұлы Абдурахим

Тобы: «Балапан»

Жасы: 21.05.2020ж 2 жастағы

ПМПК қорытындысы бойынша диагнозы: ЗПР 07.10.2022ж берілген күні

Маман (профиль): педагог-психолог Абдикаримова Шолпан Мауленовна

Мерзімі	Түзетудің негізгі мақсаттары	Тапсырмалар	Түзету-дамыту жұмыстарының мазмұны	Мониторинг		
				Бастапқы	Аралық	Қорытынды
Қыркүйек	Эмоционалды-ерік және мінез-құлық салаларын дамыту	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Баланы көз жанасуын сақтауға үйрету</li> <li>➤ «Адамгершілік эмоцияларын» түсінуді үйрету: жақсы-жаман</li> <li>➤ Эмоционалды жауаптылықтың, рецептивтіліктің көрінісін үйрету</li> <li>➤ Ережелерге бағыну қабілетін дамыту</li> <li>➤ «Сағат» ойын ережелерін қабылдауға және сақтауға үйрету</li> </ul>	Баламен тікелей байланыс; сағат туралы айту, артикуляциялық жаттығу арқылы екі сатылы нұсқаулық беру.	Орындамады	Орындауға талпынды	Орындады
Қазан	Кеңістіктік-уақыттық көріністерді қалыптастыру	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Сурет бойынша жыл мезгілдерін ажырата білуге үйрету</li> </ul>	Суреттермен, фотосуреттермен жұмыс.	Орындамады	Орындауға талпынды	Орындады
Қараша	Қарым-Қатынас саласын дамыту	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Эмоционалды контакт қалыптастыру</li> <li>➤ Белсенділікті дамыту</li> <li>➤ Байланысты дамыту</li> <li>➤ Кездесу кезінде сәлемдесуге үйрету</li> <li>➤ Басқаларға аттары бойынша жүгінуді үйрету</li> </ul>	Баланың эмоционалды көңіл-күйіне бейімделу. Мақсатты қызметті ынталандыру және мадақтау. Бірлескен ойындар. Банкпен тікелей байланыс.			
Желтоқсан						

		<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Бірлескен ойындар ойнауды үйрету (доп, гимнастаттар)</li> <li>➤ Өзгелермен бөлісуді және ортақтасуға үйрету</li> <li>➤ Баланың ересектермен қарым-қатынасқа қатысуын арттыру</li> <li>➤ Басқалармен бөлісуге және көмек сұрауға үйрету</li> </ul>				
Қантар	Ойлау қабілетін дамыту	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Заттарды түсі, өлшемі, пішіні бойынша жіктеуге үйрету</li> <li>➤ 3-4 бөліктен тұратын «қиылған суретті» жасауға үйрету (қарапайым және күрделі кесу)</li> <li>➤ Суреттердің контуры, көлеңкесі бойынша табуға үйрету</li> <li>➤ Ыдыс-аяқ, киім, көлік, көкөністер, жемістер, жиһаздар: топтарға жіктеуге үйрету</li> </ul>	Ынталандыру материалдарымен, түсті қағаздармен, ермексазбен, түрлі жиынтықтармен жұмыс. «Көлеңкесінен таны», «Сызбасы бойынша тап», «Не жасырылған?» және т.б. тапсырмалар	Орындамады	Орындауға талпынды	Орындады
Ақпан	Зейінін дамыту	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Зейіннің тұрақтылығын 12-15 минутқа дейін дамыту</li> <li>➤ Суреттерді ажырата білуге үйрету</li> <li>➤ «Дәл тап» тапсырмаларын орындауға үйрету</li> </ul>	Үстелде жұмыс жасау. Суреттер жиынтығы. Тапсырма: «Дәл тап», «Салыстыр», «Не өзгерді», «Шатасқан сызықтар».	Орындамады	Орындауға талпынды	Орындады
Наурыз	Байланыстырып сөйлеу тілін дамыту  (жалпы лексикалық тақырыптарға сәйкес ой-өрісін дамыту)	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Сөйлеу әрекетін ынталандыру (сөздерді бастапқы дыбыстармен, буындармен айтуға, кейін байланыстыра білуге үйрету)</li> <li>➤ Нұсқаулықтан кейін суреттерді көрсетуді үйрету: «Көрсет ...».</li> <li>➤ Баланың лексикалық тақырыптар туралы түсініктерін кеңейту («Көкөністер», Жемістер және т.б.)</li> </ul>	Сөйлеуді ынталандыру және марапаттау арқылы баламен тікелей байланыс. Суреттермен, ойыншықтармен жұмыс. Лексикалық тақырыптар бойынша суреттерді жіктеу.	Орындамады	Орындауға талпынды	Орындады
Сәуір	Субъект-ойын әрекеті процесінде сенсорлық дамыту	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Мәндерді тануды, корреляциялауды үйрету: - үлкен-кіші - ұзын-қысқа</li> <li>➤ Эмоционалды күйлерді тануды, атауды, корреляциялауды үйрету:</li> </ul>	Түрлі ынталандыру материалдарымен, түрлі-түсті заттармен, фирмалық бланктерде, түсті пластилинмен және қағаздармен жұмыс.  «Фробельдің сыйлықтары» материалдарымен жұмыс	Орындамады	Орындауға талпынды	Орындады

Мамыр		<ul style="list-style-type: none"> <li>- қуаныш,</li> <li>- мұң</li> <li>- ашу</li> </ul>	<p>Нақты жерде формалармен, суреттермен жұмыс жасау.</p> <p>Суреттер, фотосуреттермен жұмыстар.</p> <p>Дыбыстармен жұмыс (сөздік және сөздік емес (мысалы жануарлардың, құстардың дыбыстауы т.с.с.), ажырата білу және тану)</p>			
	Ата-аналармен жұмыс	➤ Баланың ата-анасына ұсыныстар беру. Үйге тапсырмалар беру		Орындамады	Орындауға талпынды	Орындады
	Қорытынды	Мақсат толығымен орындалды				

1 – нашарлап кетті; 0 – өзгеріссіз; 1 – жақсарды; 2 – мақсат толығымен орындалмады 3 – мақсат орындалды

Қорытынды: Абдурахим берілген тапсырмаларды толық орындады, зейіні тұрақталып есте сақтау қабілеті жақсарды.

Педагог-психолог:  Абдикаримова Ш.М.

БЕКІТЕМІН  
«Қарлығаш» бөбекжай  
директоры *Кадина К.З.*



Психологтің түзету дамыту жұмыс кестесі  
2022-2023 оқу жылы

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Баланың аты-жөні		Жанатұлы Абдурахим 2 жастағы «Балапан» тобы		Жанатұлы Абдурахим 2 жастағы «Балапан» тобы	

Психолог Абдикаримова Ш.М. *Ш.М.*

Балабақшаға жаңадан келген балалардың жаңа ортаға, жайлы бейімделуіне бақылау және «Балапан» тобының балаларына психологиялық сипаттама жазу туралы

#### Анықтама.

2022 жылдың қыркүйек айынан «Балапан» тобына 4 бала қабылданды. Балалардың денсаулығы жақсы жас ерекшеліктеріне сай. Осы қабылданған балаларға жаңа ортаға бейімделуіне бақылау жұмысын жүргізілді.

Балалардың адаптациялық кезеңін бақылау кезеңде олардың тәбеті, ұйқысы, эмоционалдық жағдайы және балалардың бір-бірімен қарым-қатынасы анықталады.

Бірінші аптада балалар балабақшаға келген кезде жылап жүрді, тәбеттері болмай, кейбір балалар таңғы асты ішпейтін, ұйықтар алдында да жылайтын, эмоционалдық жағдайлары төмен болды.

Екінші аптада 5 бала қосылып, қабылданған баланың 2 бақылауға алынды. Тізім бойынша тіркелген балалар саны 20 бала. Балалар өздерінің аттары аталғанда жауап беруге үйрене бастады. Тәрбиеші апайларының айтқандарын ерікті түрде орындайтын болды. Лысенко Муслим бақылауға алынды

Үшінші аптада 6 бала қосылды. Алдыңғы келіп жүрген балалардың тамаққа деген тәбеттері ашылып, дәретханаға өздері сұранатын болды. Ұйқылары да жақсы, ұйықтар алдында балалар еш қиындықсыз ұйқыға жататын болды. Олардың ұйқылары толық 1 сағатқа жетті. Балалар топта бір-бірімен ойын үстінде жақсы қарым-қатынаста, өзара бір-бірімен тіл табысуға бейімделуде. Лысенко Муслим, Жанатұлы Абдурахим бақылауға алынды

Төртінші аптада 5 бала қабылданды. Балабақша тәртібіне үйренді. Тәбеті жақсы, ұйқы тыныш, апайдың айтанын түсінеді, тындайды, балалармен жақсы қарым қатынасқа түсіп ойнап жүр. Жанатұлы Абдурахим жылап жүр

Қазіргі кезде балалар балабақшаға үйреніп, өздерін еркін сезінеді.

Таңертеңгілік қабылдау балалардың үйренгендігінен қиындықсыз өтуде. Тамаққа деген тәбеті, ұйқылары, эмоционалдық жағдайлары, бір-бірімен қарым-қатынасы жақсы деуге болады. Балалар әлі адаптациялық кезеңнен өтуде. Тәрбиеші апайлар балаларға жеңіл үйреніп бейімделуіне жақсы ықпал етуде.

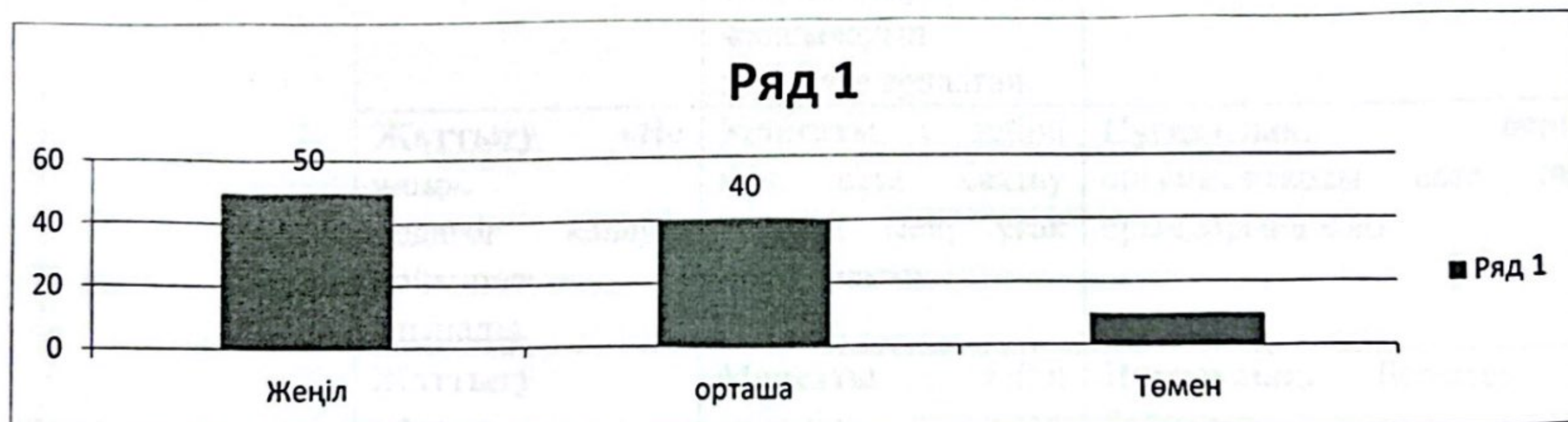
#### Баланың балабақшаға бейімделу қорытындысы 2022-2023оқу жылы

№	Баланың аты-жөні	Туылған күні, жылы	Қабылданған күні	Бағалау балы		Бейімделу деңгейі
				Психолог	Ата-ана	
1	Адаев Нұркелді					III
2	Аманбекқызы Айару					III
3	Шамші Жансая					III

4	Оралбек Батырхан					III
5	Асқар Інжу					III
6	Есен Інжу					III
7	Ахмед Ораз-Мухаммед					II
8	Галымжанұлы Мухтар					III
9	Әбдіғазиз Шәкарім					III
10	Жанатұлы Абдурахим					I
11	Қайырбек Алдияр					III
12	Қырықбай Мадияр					II
13	Лысенко Муслим					II
14	Серік Нұрислам					II
15	Сейітжан Абдурахман					III
16	Тұрғанбай Ади					
	Жеңіл	8				
	Орташа	7				
	Қиын					
	Жанатұлы Абдурахим	1				
	Жалпы нәтиже	16				

Бейімделу нәтижелері 2022-2023 оқу жылы

Балалар саны	Жеңіл		Орташа		Қиын	
	Бала саны	%	Орташа	%	Қиын	%
20	9	45	8	40	2	10



Қорытынды: Жалпы топ балаларының бейімделу кезеңі қалыпты жағдайда өтті. Жанатұлы Абдурахим бақылауға алынды, Абдурахим сөйлемейді, психикалық процестерде ауытқушылық байқалды, ызакор, ашушашан балалар невропатологқа күрсету қажет. Топ жасақталуы 17 бала.

Жеке жұмыс пен бақылау нәтижесінен кейін ПМПК зерттеуіне жолдама беру.

«Қарлығаш» балабақшасының меңгерушісі: *Кадина К.З.* Кадина К.З.

«Балапан» тобының тәрбиешілері: *Агибаева Дамегүл* Агибаева Дамегүл  
*Сауғабаева Данагүл* Сауғабаева Данагүл

«Қарлығаш» балабақшасының психологі: *Абдикаримова Ш.М.* Абдикаримова Ш.М.

**2022-2023 оқу жылындағы педагог-психологтың ЕБҚБ жеке  
диагностикалық- түзету жұмысы**

«Балапан» тобындағы ЕБҚБ баламен дамытушы және шығармашылық деңгейін одан әрі арттыру, эмоционалдық жағдайын бақылау масатында балалардың психикалық даму процесстерін дамыту, түзету, алдын-алу «профилактикалық» жұмыстарын жүргізу. Бұл ұйымдастырылған іс-әрекет қыркүйек айынан , мамыр айына дейін жүргізіледі.

Баланың аты-жөні	Диагностика түрі	Әдістеме мақсаты	Нұсқаулық.
Жанатұлы Абдурахим	Жаттығу «Алақанға шапалақта»	Мақсаты: Зейінін аудару қабілетін дамыту , ой-өрісін және таным қабілеттерін кеңейту.	Нұсқаулық. Сөздер тізбегін естігенде алақанға шапалақтау :
	«Мұнда не артық?» әдістемесі	Бұл әдістеме 3 және 4 жас аралығындағы балаларға арналған. Ол баланың логикалық – бейнелік ойлауы мен талдау жасаудың ойлау операциялары және жалпылауын зерттеуге арналған.	Әрбір суретте бейнеленген төрт бейненің ішінде біреуі артық. Суреттерге мұхият қарап қандай зат және не үшін артық екенін анықта».
	Жаттығу «Не жоқ». педагог қалауы бойынша алынады.	Мақсаты : зейіні мен есте сақтау қабілеті мен, ұсақ моторикасын дамыту.	Нұсқаулық. Берілген ойыншықтарды есте сақтап орындарына қою
	Жаттығу «Асық».	Мақсаты : зейін көлемін, көру қабілетін дамыту	Нұсқаулық. Берілген үлгі бойынша асықты кестеге орналастыру. 3-5 сек. қарау.Сосын сол өзінің бос кестесіне дәл сондай етіп қойып шығуға тырысу.
	Жаттығу «жеміс жидектер».	Мақсаты : зейінін бөлуін, көру қабілетін дамыту, сөздік қорын толықтыру.	Нұсқаулық . педагог жемістердің жартысын беріп екінші жартысын тауып, айту.
	Жаттығу «Сиқырлы жіп	Мақсаты : зейінін шоғырлануын және тұрақтануын , көру қабілетін дамыту.	Нұсқаулық. Берілген нұсқа бойынша жіпті қағаз бетіне орналастыру



Жаттығу «Жарты сурет».	Мақсаты :логикалық, көру жадын, ұсақ моторикасын дамыту	Нұсқаулық . Кеспеге «жарты суретті» жалғастыру.
Жат« Есте сақта және құрастыр».	Мақсаты :логикалық жадын, ойлауын, ұсақ моторикасын дамыту.	Нұсқаулық . 10 секундтай пішіндерді көрсетеді . дұрыс орналастыру
Жаттығу «Айырмасын тап».	Мақсаты: зейінін шоғырлауын, ұсақ моторикасын дамыту, ой-өрісін кеңейту	Бірнеше суреттерді мұқият қарау (біреуі боялған, екіншісі боялмаған). А) барлық айырманы табу. Б) екінші суретті біріншідей бояу С) барлық айырманы табу, екінші суретті біріншідей бояу
«Марблс тастары» әдістемесі.	Бұл әдістеме баланың зейінінің ауысуы және бөлінуін бағалауға арналған.	Берілген суреттердің пішініне қарай марбалс тастарын орналастыру,
«Топтарға бөл» әдістемесі	Бұл әдістеменің мақсаты - баланың бейнелік-логикалық ойлауын бағалау.	«Суретті анықтап қарап, ішінде бейнеленген фигураларды неғұрлым көп топтарға бөлу. Әрбір мұндай топтың ішіне белгілі бір ортақ белгісі бар фигуралар кіруі қажет. Бөлінген топтардың әр қайсысына кіретін фигураларды және олардың бөліну қасиеттерін атап көрсет. Тапсырманың барлығын орындауға 3 мин беріледі.
Жаттығу «менің көңіл-күйім	Мақсаты : баланың көру қабілетін дамыту,	Нұсқаулық. Үлгіге қарап өзінің көңіл -күйін жинау

**Хаттама**

Өткізен уақыты. Мамыр 2023ж

Жанатұлы Абдурахим (ЗПР)

Диагностика түрі: Ойын-жаттығулар

**Мақсаты:** Қазіргі таңдағы еліміздегі және шет елдің ғалымдарының зерттеулері бойынша дамуында түрлі кемістігі бар балалардың саны жоғарылап өсуде. Соның ішінде сөйлеу тілі бұзылған балалардың саны жоғары деңгейде екені анықталды. Біздің басты мақсатымыз-осы балалардың мүмкіндіктерін анықтау, тәрбиелеу, түзету жұмыстарын жүргізу. Әр түрлі іс-әрекеттер арқылы мектепке дейінгі жастағы балалардың сөйлеу қабілетін артикуляциялық жаттығулар арқылы дамыту.

**Міндеттері:**

- Баланың сөйлеу тілдерін дамыту;
- Жаңа сөздерді есте сақтап, дұрыс айтуға үйрету;
- Дыбыстармен ойын арқылы жұмыстар жүргізу;
- Үйренген сөздерді анық, әрі сөзде, сөйлемде дұрыс қолдана білуге үйрету.
- Артикуляциялық жаттығулар жүргізу;
- Тілді жаттықтыра отырып балалардың психикалық процестерін дамыту.

**Қорытынды:**

Абдурахимнің іс-әрекеті ойын арқылы берілетін болғандықтан оның психикалық процестерді дамыту мақсатында (ойлау, есте сақтау, қабылдау, зейі, қиял) дамыту ойындар жүргізілді. Абдурахим ойындарды түсініп, уақытылы орындады. Сөздік қоры жас ерекшелігіне сай дамуда.

Бөбекжай психологі



Абдикаримова Ш.М.

## «Қарлығаш» бөбекжайы КМҚК

### Арнайы және инклюзивті білім беруде ЕБҚБ балаларды топтарға қабылдау отырысының 1-отырысының хаттамасы

Қатысқандар:

Бөбекжай директоры:

Әдіскер

Логопед

Психолог

Тәрбиеші

Медбике

Хатшы

1. 2022-2023 оқу жылында ЕБҚБ балаларды ПМПК қорытындысымен топтарға қабылдау жұмысымен танысу.
2. Арнайы және инклюзивті білім беруде ЕБҚБ балалармен жасалатын жұмыс ережелерімен танысып, талқылау, қабылдау.
3. Арнайы мамандарының құрамын бекіту және олардың өзара әрекеттестігін ұйымдастыру.

Тыңдалды:

«Қарлығаш» бөбекжайының директоры арнайы және инклюзивті білім беруде ЕБҚБ балалардың жұмысын ұйымдастыру туралы бұйрықпен таныстырды. МДҰ жағдайында ерекше білім беруді қажет ететін тәрбиеленушілермен түзету жұмысы, тәрбие-білім процесін сапалы қамтамасыз ету мақсатында ЕБҚБ ететін балалар үшін олардың жас және тұлғалық ерекшеліктеріне сәйкес оңтайлы педагогикалық жағдайды қамтамасыз ететін тұтас жүйені құру мақсатында Қазақстан Республикасының «Білім туралы», «ЕБҚБ балаларға әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзету қолдауын көрсету туралы», «Бала құқығы туралы», «Арнайы әлеуметтік қызметтер туралы» әрекет етуші заңдармен, бала құқықтары туралы БҰҰ конвенциясына сәйкес Қолдау қызметі құрылатындығын атап өтті.

Тыңдалды:

Әдіскер Ш.М Абдиқаримова: Арнайы және инклюзивті білім беруде ЕБҚБ балалармен жасалатын жұмыс ережелерімен таныстырып, талқылау, қабылдау жұмыстарының қалай жүргізілетінін атап өтті. ЕБҚБ балалармен арнайы мамандар (логопед, психолог) жұмыс жасайтынын атап өтті. Арнайы мамандар өз қызметінде нормативтік құжаттарды басшылыққа алады.

Арнайы және инклюзивті білім беру міндеттері, принциптері мен қызметтері туралы қысқаша баяндады. Бұдан әрі директор сөз сөйледі, ол арнайы және инклюзивті білім беру де ЕБҚБ балалармен жұмыс жасайтын мамандар құрамы: психолог, логопед, әдіскер, ЕБҚБ балалары тобында бар тәрбиеші. Тындалды:

Әдіскер арнайы мамандардың құрамын бекіту және олардың өзара әрекеттестігін ұйымдастыру жұмысының жоспарымен таныстырды, оның мақсаты осы бөбекжайдың шеңберінде дамудың объективті жағдайын белгілеу және ұйымдастыру, баланың арнайы білім беруді қажет етуіне және тұлғалық мүмкіндіктеріне сәйкес оқыту және тәрбиелеу, жас және тұлғалық психикалық саулығына сәйкес балалардың өмірлік әрекетіне оңтайлы жағдайды қамтамасыз ететін психологиялық-педагогикалық сүйемелдеудің тұтас жүйесін құру болып табылады.

#### Шешімі:

1. Ерекше білім беруді қажет ететін тәрбиеленушілерді сүйемелдеу бойынша психологиялық-педагогикалық қолдау қызметі ұсынылған құрамын бекіту.
2. ЕҚББ тәрбиеленушілерді сүйемелдеу бойынша ұсынылған жұмыс жоспарын бекіту.
3. Жыл бойы қажеттілік бойынша дамуын, оның жай-күйінің динамикасын көрсететін қажетті құжаттамасын енгізу.

Төрайымы

Хатшы:

Әдіскер:

Логопед

Психолог

Тәрбиеші

